

UZASADNIENIE

I. Opis proponowanych rozwiązań.

Projekt rozporządzenia stanowi realizację delegacji zawartej w art. 109 ust. 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.), któremu nadano nowe brzmienie na mocy art. 3 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o zmianie ustawy o Narodowym Planie Rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 149, poz. 1074). Projektowane rozporządzenie uwzględnia zmiany wprowadzone ustawą nowelizującą z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1243). Nowelizacja ustawy wprowadziła, m.in. zmiany dotyczące rodzaju i zakresu zadań, jakie mogą być finansowane ze środków Funduszu Pracy:

- finansowania zadania wymienionego w art. 108 ust.1 pkt 4b „ustawy” (tj. refundacji kosztów, kwalifikowalnych realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
- dodaniu zadania wymienionego w art. 108 ust. 1 pkt 49 „ustawy” (tj. wydatków związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES, które w części zostaną zrefundowane z budżetu Unii Europejskiej),
- przedłużeniu do 2013 r. finansowania z Funduszu Pracy wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy. Ponadto analiza i ocena funkcjonowania niektórych dotychczasowych przepisów rozporządzenia wskazała również na potrzebę dokonania pewnych zmian w rozporządzeniu. W proponowanym brzmieniu rozporządzenia przyjęto, że do dyspozycji samorządu województwa przeznaczonych zostanie 50% środków Funduszu Pracy, zamiast dotychczasowych 30%. Według oceny projektodawcy, z uwagi na zmieniającą się sytuację na rynku pracy, przedsięwzięcia programowe aktywizacji bezrobotnych będą w szerszym stopniu wymagały udziału projektów ponadlokalnych i regionalnych (wojewódzkich). Proponowane rozwiązania nie naruszają w niczym dotychczasowych prerogatyw samorządu województw i powiatów w obszarze pozyskiwania i wydatkowania środków Funduszu Pracy.

Zawarte w projekcie rozporządzenia propozycje opracowane zostały przy następujących generalnych założeniach:

- algorytm, według którego ustalane są kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie poszczególnych grup zadań nie może spowodować rozdysponowania w skali kraju łącznej kwoty od przewidzianej w planie finansowym Funduszu Pracy na dany rok, uchwalonym przez Sejm RP, w ramach ustawy budżetowej,
- ustalenie kwot środków Funduszu Pracy dla poszczególnych województw powinno być dokonywane, z uwzględnieniem jednolitych mierzalnych kryteriów oraz ogólnie dostępnych wielkości (danych liczbowych).

Projekt rozporządzenia przewiduje, że ustalenie kwot (limitów) środków Funduszu Pracy dla województw, uzależnione będzie od rodzaju zadań podlegających finansowaniu z Funduszu Pracy. Zadania te podzielone zostały na następujące trzy grupy:

- 1) podstawowe wydatki o charakterze obligatoryjnym,
- 2) wydatki na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- 3) pozostałe wydatki fakultatywne.

Projekt przewiduje, że ustalenie kwot środków (limitów) Funduszu Pracy na finansowanie poszczególnych grup zadań będzie dokonywane w następujący sposób:

- a) **na wydatki o charakterze obligatoryjnym** – środki nie będą limitowane; oznacza to, że kwota środków Funduszu Pracy jaka powinna być przekazana przez dysponenta Funduszu Pracy powinna umożliwić sfinansowanie tych wydatków w pełnym zakresie i wysokości stosownie do potrzeb,
- b) **na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej** - wielkość tych środków będzie ustalona według określonego w rozporządzeniu wzoru algorytmu.

Zgodnie z proponowanym wzorem algorytmu, preferowane będą województwa, na terenie których jest najwyższa stopa bezrobocia, ale jednocześnie w wyniku między innymi skuteczności działań urzędów pracy - liczba wyrejestrowanych bezrobotnych (w tym w wyniku efektywności realizowanych programów, weryfikacji gotowości bezrobotnych do podjęcia pracy itp.) jest wyższa niż liczba nowo zarejestrowanych. Ponadto preferowane będą województwa, w których występuje duży udział bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych w wieku do 25 lat.

Do obliczenia wg wzoru algorytmu, liczby zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku – przyjmowane będą wg stanu na dzień 30 września roku poprzedniego, ponieważ dane te - wykazywane są w obowiązującej sprawozdawczości w okresach kwartalnych (ostatnie dane przed rozpoczęciem nowego roku budżetowego znane są wg stanu na dzień 30 września). Dane dotyczące liczby zarejestrowanych bezrobotnych ogółem oraz stopy bezrobocia są ujmowane w obowiązującej statystyce w okresach miesięcznych (MPiPS – 01), dlatego też przyjmowane będą wg stanu na dzień 30 listopada.

Zgodnie z ustawą projekt przewiduje, że podział środków na finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu i innych fakultatywnych zadań dokonywany będzie przez dysponenta Funduszu Pracy na województwa, natomiast podział na poszczególne samorządy powiatowe w województwie dokonywany będzie przez samorząd wojewódzki wg kryteriów ustalonych przez sejmik wojewódzki.

- c) **na finansowanie pozostałych zadań** - kwoty środków (limity) Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych (w województwach) – ustalone będą proporcjonalnie do liczby zarejestrowanych w poszczególnych województwach bezrobotnych. Przyjęcie tego kryterium wynika z tego, że podstawowymi wydatkami w tej grupie zadań są między innymi wydatki ponoszone na koszty przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń, zakup lub druk kart rejestracyjnych niezbędnych do ustalenia uprawnień oraz koszty korespondencji i komunikowania się z bezrobotnymi i pracodawcami.

Natomiast kwoty środków Funduszu Pracy, jakie mogą być wydatkowane „na finansowanie pozostałych zadań” przez samorządy województw ustalone będą proporcjonalnie do udziału liczby powiatowych urzędów pracy na terenie województwa, do łącznej liczby tych urzędów w kraju.

Dysponent Funduszu Pracy posiada rezerwę wynoszącą:

- 10 % na finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej,
- 5 % na finansowanie pozostałych zadań.

Dysponent Funduszu Pracy, z własnej inicjatywy lub na wniosek marszałków województw, będzie mógł przyznać z rezerwy dodatkową kwotę, w szczególności samorządom województw i powiatów, na terenie, których:

- 1) nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji na rynku pracy,
- 2) miały miejsce klęski żywiołowe o znacznym zakresie i skutkach,
- 3) realizowane są programy o wysokiej efektywności oraz programy dotyczące restrukturyzacji zatrudnienia na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy;
- 4) realizowane są programy regionalne – zgodnie z art. 66 ust. 3 ustawy, na wniosek marszałków województw, mogą być przyznawane dodatkowe środki z „rezerwy” będącej w dyspozycji Ministra,
- 5) istnieje możliwość realizacji programów o wysokiej efektywności, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Ponadto projekt rozporządzenia przewiduje, że:

- 1) minister może na wniosek starosty (prezydenta miasta), przyznać z rezerwy 5 procentowej dodatkowe środki na wydatki fakultatywne idące w parze z realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Proponuje się, aby zwiększenie na wydatki fakultatywne dla samorządów powiatów mogło być dokonywane również na wniosek starosty, a nie jak dotychczas marszałka województwa, lub z własnej inicjatywy ministra,
- 2) minister może, na wniosek wojewody lub Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy przyznać z rezerwy 5 procentowej dodatkowe środki na wydatki fakultatywne tych jednostek. Kwota zwiększenia nie może być wyższa niż 5% ogólnej kwoty rezerwy na finansowanie wydatków fakultatywnych,
- 3) na wniosek marszałków województw lub starostów (prezydentów miast) minister zwiększa ustalone dla samorządów województw i powiatów kwoty środków na finansowanie niektórych zadań, o kwoty bezpośrednio przekazane na rachunek bankowy Funduszu Pracy tych samorządów np. przez. gminy, z budżetu samorządu wojewódzkiego lub powiatowego lub inne organy, organizacje i podmioty z przeznaczeniem na realizację programów aktywnego przeciwdziałania bezrobociu. Jeśli określony „darczyńca” przekazał środki na rzecz danego powiatu lub województwa, to powinno być to honorowane. Jednocześnie w celach porządkowych, dysponent Funduszu Pracy powinien zostać o tym powiadomiony i formalnie zwiększyć limit wydatków na określoną grupę zadań,
- 4) na wniosek marszałków województw minister obowiązany będzie przyznać wskazanym samorządom powiatowym dodatkowe środki Funduszu Pracy - w ramach 50 % kwoty, będącej w dyspozycji samorządu województwa – na finansowanie programów regionalnych, w tym realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 5) minister może także przyznać samorządom województw i powiatom dodatkową kwotę środków Funduszu Pracy na finansowanie realizowanych zadań, z niewykorzystanej kwoty przewidzianej w planie na bezpośrednie finansowania tych zadań przez dysponenta Funduszu Pracy, wojewodów oraz Ochotnicze Hufce Pracy,
- 6) minister może również wyrazić zgodę na wykorzystanie przez samorzady województw i powiatów w następnym roku budżetowym nieprzewidzianych w planie części środków Funduszu Pracy przekazanych w ciągu roku na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy przez organy, organizacje i inne podmioty, jeżeli wykorzystanie ich w danym roku nie byłoby efektywne lub nie jest możliwe. Przepis ten ma na celu racjonalne wykorzystanie ograniczonych środków Funduszu Pracy i wyeliminowanie sytuacji, gdy np. przekazana zostanie na Fundusz Pracy kwota środków w końcu roku i efektywne jej wykorzystanie w ciągu 2 – 3 miesięcy byłoby nieefektywne.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Nie narusza to zasad demokratycznego państwa prawnego (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych – Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449). Bowiem istotnym jest, aby realizacja rozporządzenia mogła nastąpić bezpośrednio po przyjęciu ustawy budżetowej na 2008 r. określającej plan finansowy Funduszu Pracy. Forma podziału środków dla poszczególnych samorządów powiatowych (powiatowych urzędów pracy) pozostanie bez zmian, tj. wg kryteriów określonych przez sejmiki województw.

II. Ocena przewidywanych skutków społeczno - gospodarczych wynikających z projektu rozporządzenia (OSR).

1. Podmioty objęte rozporządzeniem:

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia bezpośrednio dotyczyć będą:

- dysponenta Funduszu Pracy (ministra właściwego do spraw pracy),
- samorządów województw,
- samorządów powiatów,
- Ochotniczych Hufców Pracy,
- wojewodów.

Pośrednio skutki rozwiązań przyjętych w rozporządzeniu dotyczyć będą osób pozostających bez pracy i poszukujących pracy, pracowników młodocianych zatrudnionych na podstawie umowy w celu przygotowania zawodowego, pracowników publicznych służb zatrudnienia i OHP, pracodawców, a także potencjalnych projektodawców w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (projektów współfinansowanych z EFS).

2. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Realizacja projektu rozporządzenia jest ujmowana w planach wydatków Funduszu Pracy w ramach określanych w ustawie budżetowej kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczanych na rzecz przeciwdziałania skutkom bezrobocia. Oznacza to, że projekt rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa (Funduszu Pracy), gdyż rozporządzenie określa jedynie sposób podziału na województwa kwot określonych w planie finansowym Funduszu Pracy (stanowiącym integralną część ustawy budżetowej).

3. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

W wyniku przyjętych w projekcie rozporządzenia rozwiązań dotyczących ustalania kwot środków na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu, preferowane będą województwa o relatywnie najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz większej skuteczności ograniczania bezrobocia.

W wyniku przyjętych w rozporządzeniu preferencji ujętych we wzorze algorytmu poprzez współczynnik korygujący, przy podziale środków na województwa oraz kryteriów przyjętych przez sejmiki województw dla podziału tych środków na powiaty, na jednego bezrobotnego w powiatach o najtrudniejszej sytuacji na rynku oraz które realizować będą w znacznym zakresie projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, przypadać będzie znacznie wyższa kwota środków niż w powiatach, w których sytuacja na rynku pracy jest korzystniejsza, a realizacja projektów współfinansowanych ze środków UE będzie niższa niż w innych województwach i powiatach.

Lepsza alokacja środków Funduszu Pracy, powinna przyczynić się do skuteczniejszego przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnych skutków, a tym samym poprawy sytuacji na rynku pracy.

4. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Proponowany podział środków Funduszu Pracy na województwa nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na zasady konkurencyjności przedsiębiorców funkcjonujących na terenie poszczególnych województw. Natomiast przedsiębiorcy funkcjonujący na terenie województw dysponujących relatywnie wyższymi środkami na finansowanie programów rynku pracy – będą mieć potencjalnie łatwiejszy dostęp do uzyskania tych środków na tworzenie dodatkowych stanowisk pracy dla bezrobotnych.

5. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Regionalne służby zatrudnienia (wojewódzkie urzędy pracy) poprzez dysponowanie większą kwotą środków na programy regionalne realizowane przez powiaty będą miały większy wpływ na realizację lokalnych przedsięwzięć w sposób wspomagający potrzeby regionu, jednocześnie będąc świadomymi celów krajowych.

Konsultacje

Projekt rozporządzenia był przedmiotem konsultacji wewnętrznych w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Projekt rozporządzenia został przesłany do uzgodnień międzyresortowych. Ministerstwo Finansów i Rządowe Centrum Legislacji przesłały uwagi, które zostały uwzględnione. Pozostałe resorty uwag nie przesłały.

Ponadto projekt rozporządzenia został przesłany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Z uwagi na wprowadzanie przez Ministerstwa nowych członków Komisji z powodu zmiany Rządu, projekt nie został rozpatrzony (terminu rozpatrzenia nie podano). Należy zauważyć, że 20 grudnia 2007 r. minął 30 dniowy termin wydania opinii przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Naczelną Radę Zatrudnienia.

Projekt rozporządzenia został zaopiniowany przez ogólnokrajowe organizacje związków zawodowych (OPZZ, NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych). Organizacje związkowe uwag nie wniosły.

Projekt został przedstawiony do zaopiniowania przez organizacje pracodawców (Konfederację Pracodawców Polskich, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych, Business Center Club oraz Związek Rzemiosła Polskiego). Tylko Krajowa Izba Gospodarcza zakwestionowała poziom środków dla samorządów województw w wysokości 60% (poprzednio 30%).

Po uwzględnieniu uwag formalnych i nieformalnych Ministerstwo zaproponowało obniżenie z 60% do 50% wysokość środków dla samorządów województw.

Należy uwzględnić fakt, że środki przeznaczone do dyspozycji samorządu województwa będą przekazywane na realizację programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu do samorządów powiatowych.

Ponadto, zgodnie z art.5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), z chwilą skierowania projektu do uzgodnień resortowych został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa nie zgłosiły żadne podmioty.

III. Zgodność projektu z prawem Unii Europejskiej.

Proponowane regulacje nie są objęte przepisami Unii Europejskiej (opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej z dnia 02.01.2008 r.).

Projekt opracowany przez
Departament Funduszy MPiPS